

ISSN

INTERNATIONAL
STANDARD
SERIAL
NUMBER

p-ISSN 2992-9229

e-ISSN 3060-5318

TURKOLOGIK TADDIQOTLAR

Xalqaro ilmiy jurnal

2025 №4
(9)

SAMARQAND – 2025

p-ISSN 2992-9229

e-ISSN 3060-5318

TURKOLOGIK TADQIQOTLAR

XALQARO ILMIY JURNALI

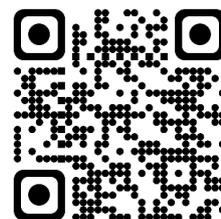
“TURKOLOGICAL RESEARCH” INTERNATIONAL SCIENTIFIC
JOURNAL

ULUSLARARASI “TÜRKOLOJİ ARAŞTIRMALARI” DERGİSİ

МЕЖДУНАРОДНЫЙ НАУЧНЫЙ ЖУРНАЛ “ТЮРКОЛОГИЧЕСКИЕ
ИССЛЕДОВАНИЯ”

Jurnal rasmiy sayti: <https://turkologiya.samdu.uz/>

SAMARQAND – 2025

“TURKOLOGIK TADQIQOTLAR” XALQARO ILMIY JURNALI

INTERNATIONAL SCIENTIFIC JOURNAL “TURKOLOGICAL RESEARCH”
ULUSLARARASI “TÜRKOLOJİ ARAŞTIRMALARI” BİLİMSEL DERGİSİ
МЕЖДУНАРОДНЫЙ НАУЧНЫЙ ЖУРНАЛ “ТЮРКОЛОГИЧЕСКИЕ
ИССЛЕДОВАНИЯ”

Bosh muharrir:	Bosh muharrir o‘rinbosari:
<p>Juliboy ELTAZAROV <i>f.f.d., professor (O‘zbekiston)</i></p>	<p>Roxila RUZMANOVA <i>f.f.n., dotsent (O‘zbekiston)</i></p>
TAHRIRIYAT KENGASHI:	
<p>Rustam XALMURADOV – t.f.d., professor, Sh.Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti rektori (O‘zbekiston); Hakim XUSHVAQTOV – f.m.f.d., professor, Sh.Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti ilmiy ishlar va innovatsiyalar bo‘yicha prorektori (O‘zbekiston); Akmal AHATOV – t.f.d., professor, Sh.Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti xalqaro hamkorlik bo‘yicha prorektori (O‘zbekiston); Muslihiddin MUHIDDINOV – f.f.d., professor (O‘zbekiston); Ibodulla MIRZAYEV – f.f.d., professor (O‘zbekiston); Shuhrat SIROJIDDINOV – f.f.d., professor (O‘zbekiston); Suyun KARIMOV – f.f.d., professor (O‘zbekiston); Murodqosim ABDIYEV – f.f.d., professor (O‘zbekiston); Azamat PARDAYEV – f.f.d., professor (O‘zbekiston); Musa YULDASHEV – f.f.n., professor (O‘zbekiston); Dilfuza DJURAKULOVA – t.f.n., professor (O‘zbekiston); Aftondil ERKINOV – f.f.d., professor (O‘zbekiston); Qosimjon SODIQOV – f.f.d., professor (O‘zbekiston); Muhabbat QURBONOVA – f.f.d., professor (O‘zbekiston);</p>	<p>Ali AKAR – f.f.d., professor (Turkiya); Abduselam ARVAS – f.f.d., professor (Turkiya); Funda TOPRAK – f.f.d., professor (Turkiya); Musa Shamil YUKSEL – f.f.d., professor (Turkiya); Temur KOJAO‘G‘LI – f.f.d., professor (AQSH); Hayrunnisa ALAN – f.f.d., professor (Turkiya); Varis CHAKAN – f.f.d., professor (Turkiya); Almaz ULVI – f.f.d., professor (Ozarbayjon); Emrah YILMAZ – Phd, dotsent (Turkiya); Foziljon SHUKUROV – Phd, dotsent (O‘zbekiston); Dilshod XURSANOV – Phd, dotsent (O‘zbekiston); Shahnoza XUSHMURODOVA – DSc, professor (O‘zbekiston); Dinara ISLAMOVA – Phd, dotsent (O‘zbekiston); Feruza JUMANIYAZOVA – Phd, dotsent (O‘zbekiston); Istoda RASULOVA – Phd, dotsent (O‘zbekiston); Dilorom MUMINOVA – Phd, dotsent (O‘zbekiston); Zarifa XUSANOVA – Phd, dotsent (O‘zbekiston); Ahmadjon MAVLONOV – Phd, dotsent (O‘zbekiston); Ilyos JO‘RAYEV – Phd, dotsent (O‘zbekiston); Ibodullo ZUBAYDULLAYEV – Phd, dotsent (O‘zbekiston); Bahora YUNUSOVA – Phd, dotsent (O‘zbekiston); Feruza MANUKYAN – Phd (O‘zbekiston); Mas’ul muharrir: PhD, dotsent Zokir BAYNAZAROV (O‘zbekiston); Texnik xodim: Raxmatulla SHOKIROV (O‘zbekiston).</p>

“TURKOLOGIK TADQIQOTLAR” XALQARO ILMİY JURNALI

INTERNATIONAL SCIENTIFIC JOURNAL OF “TURKOLOGICAL RESEARCH”
ULUSLARARASI “TÜRKOLOJİ ARAŞTIRMALARI” BİLİMSSEL DERGİSİ
МЕЖДУНАРОДНЫЙ НАУЧНЫЙ ЖУРНАЛ “ТЮРКОЛОГИЧЕСКИЕ
ИССЛЕДОВАНИЯ”

Главный редактор:

Заместитель главного редактора:

Жулибой ЭЛТАЗАРОВ

д.ф.н., профессор (Узбекистан)

Рохила РУЗМАНОВА

к.ф.н., доцент (Узбекистан)

РЕДАКЦИОННАЯ КОЛЛЕГИЯ:

Рустам ХАЛМУРАДОВ – д.т.н., профессор, ректор Самаркандского государственного университета имени Ш.Рашидова (Узбекистан);

Хаким ХУШВАКТОВ – д.ф.м.н., профессор, проректор по научной работе и инновациям Самаркандского государственного университета имени Ш.Рашидова (Узбекистан);

Акмал АХАТОВ – д.т.н., профессор, проректор по международному сотрудничеству Самаркандского государственного университета имени Ш.Рашидова (Узбекистан);

Муслихиддин МУХИДДИНОВ – д.ф.н., профессор (Узбекистан);

Ибодулла МИРЗАЕВ – д.ф.н., профессор (Узбекистан);

Шухрат СИРОЖИДДИНОВ – д.ф.н., профессор (Узбекистан);

Суюн КАРИМОВ – д.ф.н., профессор (Узбекистан);

Муродкасым АБДИЕВ – д.ф.н., профессор (Узбекистан);

Азамат ПАРДАЕВ – д.ф.н., профессор (Узбекистан);

Муса ЮЛДАШЕВ – к.ф.н., профессор (Узбекистан);

Дилфуза ДЖУРАКУЛОВА – к.и.н., доцент (Узбекистан);

Афтондил ЭРКИНОВ – д.ф.н., профессор (Узбекистан);

Касимжон СОДИКОВ – д.ф.н., профессор (Узбекистан);

Мухаббат КУРБАНОВА – д.ф.н., профессор (Узбекистан);

Али АКАР – д.ф.н., профессор (Турция);

Абдуселам АРВАС – д.ф.н., профессор (Турция);
Фунда ТОПРАК – д.ф.н., профессор (Турция);
Муса Шамиль ЮКСЕЛЬ – д.ф.н., профессор (Турция);

Темур КОДЖАОГЛУ – д.ф.н., профессор (США);

Хайрунниса АЛАН – д.ф.н., профессор (Турция);

Варис ЧАКАН – д.ф.н., профессор (Турция);

Алмаз УЛЬВИ – д.ф.н., профессор (Азербайджан).

Эмрах ЙИЛМАЗ – PhD, доцент (Турция);

Фозилжон ШУКУРОВ – PhD, доцент (Узбекистан);

Дилшод ХУРСАНОВ – PhD, доцент (Узбекистан);

Шахноза ХУШМУРОДОВА – DSc, профессор (Узбекистан);

Динара ИСЛАМОВА – PhD, доцент (Узбекистан);

Феруза ДЖУМАНИЯЗОВА – PhD, доцент (Узбекистан);

Истода РАСУЛОВА – PhD, доцент (Узбекистан);

Дилором МУМИНОВА – PhD, доцент (Узбекистан);

Зарифа ХУСАНОВА – PhD, доцент (Узбекистан);

Ахмаджон МАВЛОНОВ – PhD, доцент (Узбекистан);

Илёс ЖУРАЕВ – PhD, доцент (Узбекистан);

Иболулло ЗУБАЙДУЛЛАЕВ – PhD, доцент (Узбекистан);

Бахора ЮНУСОВА – PhD, доцент (Узбекистан);

Феруза МАНУКЯН – Phd (Узбекистан);

Ответственный редактор: **PhD, доцент Зокир БАЙНАЗАРОВ (Узбекистан)**

Технический персонал: **Рахматулла ШОКИРОВ (Узбекистан)**

“TURKOLOGIK TADQIQOTLAR” XALQARO ILMİY JURNALI

INTERNATIONAL SCIENTIFIC JOURNAL OF “TURKOLOGICAL RESEARCH”
ULUSLARARASI “TÜRKOLOJİ ARAŞTIRMALARI” BİLİMSEL DERGİSİ
МЕЖДУНАРОДНЫЙ НАУЧНЫЙ ЖУРНАЛ “ТЮРКОЛОГИЧЕСКИЕ ИССЛЕДОВАНИЯ”

Chief Editor:/ Deputy Chief Editor:

Baş Editör:/ Baş Editör Yardımcısı:

Prof. Dr. Juliboy ELTAZAROV (Uzbekistan)
Ass. Prof. Dr. Rokhila RUZMANOVA (Uzbekistan)

Prof. Dr. Juliboy ELTAZAROV (Özbekistan)
Doç. Dr. Rohila RUZMANOVA (Özbekistan)

EDITORIAL TEAM:/ BİLİM KURULU:

Prof. Dr. Rustam KHALMURADOV – Rector of Samarkand State University named after Sh.Rashidov (Uzbekistan);
Prof. Dr. Hakim KHUSHVAKTOV – Vice-Rector for Research and Innovation, Samarkand State University named after Sh.Rashidov (Uzbekistan);
Prof. Dr. Akmal AKHATOV – Vice-Rector for International Cooperation of Samarkand State University named after Sh.Rashidov (Uzbekistan);
Prof. Dr. Muslihiddin MUKHIDDINOV (Uzbekistan);
Prof. Dr. Ibodulla MIRZAEV (Uzbekistan);
Prof. Dr. Shukhrat SIROJIDDINOV (Uzbekistan);
Prof. Dr. Suyun KARIMOV (Uzbekistan);
Prof. Dr. Murodkasim ABDIEV (Uzbekistan);
Prof. Dr. Azamat PARDAEV (Uzbekistan);
Prof. Dr. Musa YULDASHEV (Uzbekistan);
Ass. Prof. Dr. Dilfuza DJURAKULOVA (Uzbekistan);
Prof. Dr. Aftondil ERKINOV (Uzbekistan);
Prof. Dr. Kasimjon SODIKOV (Uzbekistan);
Prof. Dr. Muhabbat KURBANOVA (Uzbekistan);
Prof. Dr. Ali AKAR (Turkey);
Prof. Dr. Abduselam ARVAS (Turkey);
Prof. Dr. Funda TOPRAK (Turkey);
Prof. Dr. Musa Shamil YUKSEL (Turkey);
Prof. Dr. Temur KOJA OGLU (USA);
Prof. Dr. Hayrunnisa ALAN (Turkey);
Prof. Dr. Varis CHAKAN (Turkey);
Prof. Dr. Almaz ULVI (Azerbaijan);
Ass. Prof. PhD. Emrah YILMAZ (Turkey);
Ass. Prof. PhD. Foziljon SHUKUROV (Uzbekistan);
Ass. Prof. PhD. Dilshod KHURSANOV (Uzbekistan);
Ass. Prof. PhD. Shakhnoza KHUSHMURODOVA (Uzbekistan);
Ass. Prof. PhD. Dinara ISLAMOVA (Uzbekistan);
Ass. Prof. PhD. Feruza JUMANIYAZOVA (Uzbekistan);
Ass. Prof. PhD. Istoda RASULOVA (Uzbekistan);
Ass. Prof. PhD. Dilorom MUMINOVA (Uzbekistan);
Ass. Prof. PhD. Zarifa KHUSANOVA (Uzbekistan);
Ass. Prof. PhD. Akhmadjon MAVLONOV (Uzbekistan);
Ass. Prof. PhD. Ilyos JURAYEV (Uzbekistan);
Ass. Prof. PhD. Ibodullo ZUBAYDULLAYEV (Uzbekistan);
Ass. Prof. PhD. Bakhora YUNUSOVA (Uzbekistan);
PhD. Feruza MANUKYAN (Uzbekistan);
Managing editor: *Ass. Prof. PhD. Zokir BAYNAZAROV* (Uzbekistan)
Technical staff: *Rakhmatulla SHOKIROV* (Uzbekistan)

Prof. Dr. Rustam HALMURADOV – Ş.Raşidov adına Semerkant Devlet Üniversitesi Rektörü (Özbekistan);
Prof. Dr. Hakim HUŞVAKTOV – Ş.Raşidov adına Semerkant Devlet Üniversitesi Araştırma ve İnovasyondan Sorumlu Rektör Yardımcısı (Özbekistan);
Prof. Dr. Akmal AHATOV – Ş.Raşidov adına Semerkant Devlet Üniversitesi Uluslararası İşbirliğinden Sorumlu Rektör Yardımcısı (Özbekistan);
Prof. Dr. Muslihiddin MUHİDDİNÖV (Özbekistan);
Prof. Dr. İbodulla MİRZAYEV (Özbekistan);
Prof. Dr. Şuhrat SİROCİDDİNÖV (Özbekistan);
Prof. Dr. Suyun KARİMOV (Özbekistan);
Prof. Dr. Murodkasım ABDİYEYEV (Özbekistan);
Prof. Dr. Azamat PARDAYEV (Özbekistan);
Prof. Dr. Musa YULDAŞEV (Özbekistan);
Doç. Dr. Dilfuza CURAKULOVA (Özbekistan);
Prof. Dr. Aftondil ERKİNOV (Özbekistan);
Prof. Dr. Kasimcon SODİKOV (Özbekistan);
Prof. Dr. Muhabbat KURBANOVA (Özbekistan);
Prof. Dr. Ali AKAR (Türkiye);
Prof. Dr. Abdusalem ARVAS (Türkiye);
Prof. Dr. Funda TOPRAK (Türkiye);
Prof. Dr. Musa Şamil YÜKSEL (Türkiye);
Prof. Dr. Timur KOC AOĞLU (ABD);
Prof. Dr. Hayrunnisa ALAN (Türkiye);
Prof. Dr. Varis ÇAKAN (Türkiye);
Prof. Dr. Almaz ÜLVİ (Azerbaycan);
Doç. Dr. Emrah YILMAZ (Türkiye);
Doç. Dr. Fozilcon ŞUKUROV (Özbekistan);
Doç. Dr. Dilşod HURSAVOV (Özbekistan);
Prof. Dr. Şahnoza HUŞMURODOVA (Özbekistan);
Doç. Dr. Dinara İSLAMOVA (Özbekistan);
Doç. Dr. Feruza CUMANIYAZOVA (Özbekistan);
Doç. Dr. Istoda RASULOVA (Özbekistan);
Doç. Dr. Dilorom MUMİNOVA (Özbekistan);
Doç. Dr. Zarifa HUSANOVA (Özbekistan);
Doç. Dr. Ahmadjon MAVLONOV (Özbekistan);
Doç. Dr. Ilyos JÖRAYEV (Özbekistan);
Doç. Dr. Ibodullo ZUBAYDULLAYEV (Özbekistan);
Doç. Dr. Bahora YUNUSOVA (Özbekistan);
Dr. Feruza MANUKYAN (Özbekistan);
Sorumlu Editör: *Doç., Dr. Zokir BAYNAZAROV* (Özbekistan)
Teknik Personel: *Rahmatullah ŞOKİROV* (Özbekistan)

MUNDARIJA | CONTENT | İÇERİK | СОДЕРЖАНИЕ
TURK DUNYOSI TADQIQOTLARI

Nergis BIRAY	
Ana Dili Bilinci ve Türk Dünyasının Dil Birliği.....	7
Elçin İBRAHİMOV	
Türk Dünyasında Ortak Alfabe ve İletişim Dili	14
Berdi SARIYEV	
Bağımsızlıktan Sonra Türkmenistan’da Dil Çalışmaları	23
Emrah YILMAZ	
UNESCO Ekseninde Türk Dili Ailesinin Küresel Yolculuğu	35
Nigar Oruj MAMMADOVA	
Azerbaycan Toponimisinde Paleodiyalektolojik ve Neodiyalektolojik Dilsel Olgular	48
Dinara ISLAMOVA, Muxlisa JALILOVA	
Turkiy tillarda etnografizmlarning shakllanishi va rivoji: areal hamda lingvomadaniy tahlil	53
TURKIY XALQLAR TARIXI	
Zhalgas TORENIYAZOV, Gulnaz ALLAMZHAROVA	
The central city in the southern Aral region: Kungrad (XVII-XIX centuries).....	60
Munisa ABDUMUTALOVA	
XIX asrning 2-yarmi – XX asr boshlarida O’rta Osiyo hunarmandchilik ustaxonalari va ularning shakllanish jarayoni	68
Мухаммадихон БУЗРУКОВ	
Рукопись произведения «Kalila va dimna-i turkiy» из библиотеки Самаркандского государственного университета как памятник литературного языка Хивинского ханства.....	74
Sherzod TANGIROV	
Rossiya imperiyasi ma’uriyatida tarjimonlar masalasiga doir hujjatlar tahlili (Samarqand viloyati misolida).....	81
ADABIY ALOQALAR, QIYOSIY TILSHUNOSLIK VA ADABIYOTSHUNOSLIK	
Sema EYNEL	
İsacan Sultan’ın “Ali Şir Nevâî” Romanının Kaynakları Üzerine Metinlerarası Bir İnceleme	87
Уркия УЗЕНБАЕВА	
Чынгыз Айтматовдун чыгармаларындагы улуттук идеологияны чагылдыруудагы аялдардын орду	99
Axmadjon MAVLONOV, Marjona MUSTAFOQULOVA	
O’tkir Hoshimov hikoyalarida -day/-dek vositalari yordamida hosil bo’lgan o’xshatishlar	105
Элмира ХУРИБАЕВА	
Кыргыз тилиндеги дыйканчылык өнөрүн чагылдырган метафоралар жана табышмактар	112
Ayten HASANOVA	
Azerbaycan Dilinin Gebele Şivelerinde Terminolojik Karakterli Kelimeler	119
Бекзод САТТОРОВ	
Язык и мышление: когнитивный аспект узбекского языка.....	124
Саломат ХУСАНОВА	
Анализ отражения гендерных ролей и ожиданий в поэзии А. Ахматовой и Х. Худойбердиевой	130
Рохила АМИНОВА	
Особенности перевода узбекских фразеологизмов на русский язык	137
Шахноза РАСУЛОВА	
Поэтические приёмы изображения пейзажа в современной узбекской поэзии	142
Баходир ЧОРИЕВ	
Функциональные особенности вокативных предложений в узбекском и русском языках	147
Oybek BARZIYEV	
Saylov sikli bilan bog’liq bo’lgan an’anaviy poetik turkumlar.....	153
Rajab XIDIROV, Mekkamtosh BO’RONOVA	
O’zbek va tojik tillarida frazemalarning semantik xususiyatlari.....	160
Alisher O’RAZOV	
O’zbek tilshunosligida leksemaning lingvistik tadqiqi.....	165

AZIZ MUSHTARIY!

Jurnalimizning ushbu soni turkiy dunyoning boy til merosini global istiqbol nuqtayi nazaridan ko'rib chiqadi. Maqolalarning asosiy yo'nalishini turkiy dunyoning integratsiya jarayoni, global taraqqiyoti, umumiy alifbo va til birligi borasidagi sa'y-harakatlar tashkil etadi. YUNESCOning Samarqandda bo'lib o'tgan 43-Bosh konferensiyasida qabul qilingan “15-dekabr – Butunjahon turkiy tillar kuni” qarori turkiy dunyo madaniy merosining jahon miqosida tan olinishidagi tarixiy burilish nuqtasi bo'ldi. Ushbu sonida Xiva xonligi yodgorligi bo'lmish “Kalila va Dimna-i Turkiy” qo'lyozmasidan tortib, “Alisher Navoiy” romanining matnlararo manbalarigacha bo'lgan ko'plab mavzular turli jihatlaridan tadqiq etilgan. Kognitiv tilshunoslik doirasida o'zbek va rus tillari o'rtasidagi funksional bog'liqliklar hamda frazeologik birliklar, Ozarbayjon dialektologiyasining izlari, qirg'izchadagi qishloq xo'jaligi metaforalari va etnografik tadqiqotlar fanlararo yondashuv asosida tahlil qilingan. Adabiyot va tarix nuqtayi nazaridan esa Chingiz Aytmatov ijodi hamda zamonaviy she'riyatda ayol obrazining mafkuraviy in'ikosi o'rganilgan; Janubiy Orol bo'yining markaziy shahri Qo'ng'irotning rivojlanishi va Rossiya imperiyasi arxivlaridagi “tarjimonlik” masalasi yoritib berilgan. Tahririyat hay'ati sifatida turkiy dunyoning ma'muriy, ijtimoiy va lisoniy rivojlanishiga xizmat qiluvchi ushbu boy ilmiy merosni sizlarga taqdim etayotganimizdan g'oyat mamnunmiz.

TAHRIRIYAT

DEAR READER!

This issue of our journal explores the deep-rooted linguistic heritage of the Turkic world from a global perspective. The central themes of the articles focus on the integration processes of the Turkic world, its global trajectory, and ongoing efforts toward the establishment of a common alphabet and linguistic unity. The resolution adopted at UNESCO's 43rd General Conference in Samarkand to declare December 15 as World Turkic Languages Day stands as a historic milestone, affirming the cultural heritage of the Turkic world on a global scale. In this issue, a wide range of topics is examined in depth, ranging from the *Kelile ve Dimne Türkî* manuscript, a legacy of the Khiva Khanate, to the intertextual sources of the modern *Ali-Shir Nava'i* novel. Through an interdisciplinary approach, we analyze the functional links and phraseological structures between Uzbek and Russian within the framework of cognitive linguistics, the traces of Azerbaijani dialectology, as well as agricultural metaphors and ethnographic studies in the Kyrgyz language. From a literary and historical perspective, the ideological reflections of female figures in the works of Chingiz Aytmatov and contemporary poetry are scrutinized. Furthermore, the historical development of Kungrad, the central city of the Southern Aral region, and the crucial issue of interpretation reflected in the archival materials of the Russian Empire are brought to light. As the Editorial Board, we take great pride in presenting this collection, which sheds light on the administrative, social, and linguistic evolution of the Turkic world.

EDITORIAL BOARD

SEVGİLİ OKUYUCU!

Dergimizin bu sayisi, Türk dünyasının köklü dil mirasını küresel bir perspektifle ele almaktadır. Yazıların ana eksenini; Türk dünyasının entegrasyon süreci, küresel yolculuğu, ortak alfabe ve dil birliği çalışmaları oluşturmaktadır. UNESCO'nun Semerkant'taki 43. Genel Konferansı'nda alınan “15 Aralık Dünya Türk Dili Günü” kararı, Türk dünyasının kültürel mirasını küresel ölçekte tescilleyen tarihi bir dönüm noktası olmuştur. Bu sayımızda, Hiva Hanlığı yadigarı *Kelile ve Dimne-i Türkî* yazmasından, modern *Ali Şir Nevâi* romanının metinlerarası kaynaklarına kadar pek çok konu farklı boyutlarıyla incelenmiştir. Bilişsel dilbilim bağlamında Özbekçe ve Rusça arasındaki işlevsel bağlar ile frazeolojik yapılar, Azerbaycan diyalektolojisinin izleri, Kırgızcadaki tarım metaforları ve etnografik çalışmalar disiplinlerarası bir yaklaşımla analiz edilmiştir. Edebiyat ve tarih perspektifinde ise Cengiz Aytmatov ve modern şiirde kadın figürünün ideolojik yansımaları irdelenirken; Güney Aral bölgesinin merkez şehri Kungrad'ın gelişimi ve Rus İmparatorluğu arşivlerindeki “tercümanlık” meselesi gün yüzüne çıkarılmıştır. Yayın Kurulu olarak; Türk dünyasının idari, sosyal ve dilsel gelişimine şük tutan bu birikimi sizlerle buluşturmanın kıvançını yaşıyoruz.

YAYIN KURULU

УВАЖАЕМЫЙ ЧИТАТЕЛЬ!

Данный выпуск нашего журнала рассматривает огромное языковое наследие тюркского мира в глобальной перспективе. Основное направление статей составляют процессы интеграции тюркского мира, его глобальный путь, а также исследования в области создания единого алфавита и языкового единства. Решение о провозглашении «15 декабря – Всемирным днем тюркского языка», принятое на 43-й Генеральной конференции ЮНЕСКО в Самарканде, стало историческим поворотным моментом, закрепившим культурное наследие тюркского мира на мировом уровне. В данном номере с различных ракурсов проанализировано множество тем: начиная от рукописи «Калила и Димна-и Тюрки», наследия Хивинского ханства, до интертекстуальных источников современного романа об Алишере Навои. С междисциплинарной точки зрения исследованы функциональные связи и фраzeологические структуры узбекского и русского языков в контексте когнитивной лингвистики, следы азербайджанской диалектологии, сельскохозяйственные метафоры в киргизском языке и этнографические работы. С позиций литературы и истории рассматривается идеологическое отражение образа женщины в творчестве Чингиза Айтматова и современной поэзии, а также освещаются вопросы развития города Кунград — центра Южного Приаралья и проблемы «переводческого дела» в архивах Российской империи. Редакционная коллегия выражает гордость за возможность представить вам этот богатый материал, проливающий свет на административное, социальное и лингвистическое развитие тюркского мира.

РЕДАКЦИОННАЯ КОЛЛЕГИИ

O‘TKIR HOSHIMOV HIKOYALARIDA -DAY/-DEK VOSITALARI YORDAMIDA HOSIL BO‘LGAN O‘XSHATISHLAR

MAVLONOV Axmadjon Xoshimovich,

Sh.Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti

O‘zbek tili a adabiyoti kafedrası dotsenti, PhD

(Samarqand, O‘zbekiston)

E-mail: mavlonovaxmadjon01@gmail.com

 ORCID: 0009-0003-7512-4462

MUSTAFOQULOVA Marjona Bekzod qizi,

Sh.Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti

II-bosqich talabasi (Samarqand, O‘zbekiston)

E-mail: mustafaqulovam1606@gmail.com

 ORCID: 0009-0007-6063-7096

 DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.18340204>

Annotatsiya: Xalqimiz o‘xshatishlardan mahorat bilan foydalanadi va bu badiiy adabiyotda ham o‘z aksini topgan. Badiiy asarda o‘xshatishlar badiiy asar tilining tasviriyliги, obrazlilikini kuchaytiruvchi, unga jozibadorlik va poetik ifodaviylik beruvchi vositalardan biri hisoblanadi. Bundan tashqari, o‘xshatishlar yozuvchi dunyoqarashi va badiiy mahoratining qay darajada yuqori ekanligini ham ko‘rsatib beruvchi unsurdir. Tilshunosligimizda o‘xshatishlarning ikki turi farqlanadi. Bular – turg‘un va individual o‘xshatishlardir. O‘xshatishlarni tatbiq qilish nafaqat tilimizning qay darajada tasviriyliğini o‘rganishga, balki uning badiiy asardagi o‘rni va yozuvchi mahoratini tushunishga ham turtki bo‘ladi. Maqolada xalqimizning sevimli yozuvchisi O‘tkir Hoshimovning hikoyalaridagi o‘xshatishlar ko‘rsatiladi va ularning tarkibi va turlari haqida so‘z yuritiladi.

Kalit so‘zlar: *o‘xshatish, o‘xshatish subyekti, o‘xshatish etaloni, o‘xshatish asosi, o‘xshatishning shakliy ko‘rsatkichi, badiiy o‘xshatish, umumxalq xarakteridagi o‘xshatish.*

СРАВНЕНИЯ, ОБРАЗОВАННЫЕ С ПОМОЩЬЮ АФФИКСОВ -DAY / -DEK В РАССКАЗАХ УТКИРА ХАШИМОВА

МАВЛОНОВ Ахмаджон Хошимович,

доцент кафедры узбекского языка и литературы, PhD

Самаркандский государственный университет имени Ш. Рашидова

(Самарканд, Узбекистан)

МУСТАФОКУЛОВА Маржона Бекзод кизи,

студентка II курса Самаркандского государственного университета

имени Ш. Рашидова (Самарканд, Узбекистан)

Аннотация: Наш народ умело использует сравнения, что находит отражение и в художественной литературе. В художественном произведении сравнения являются одним из средств, усиливающих экспрессивность и образность языка, придавая ему привлекательность и поэтическую выразительность. Кроме того, это элемент, показывающий уровень мировоззрения и художественного мастерства писателя. В отечественном языкознании выделяют два вида сравнений: устойчивые и индивидуальные. Применение сравнений помогает не только изучить уровень выразительности нашего

языка, но и понять его роль в художественном произведении и мастерство писателя. В статье рассматриваются сравнения в рассказах любимого узбекского писателя Уткира Хашимова, рассматривается их структура и виды.

Ключевые слова: *сравнение, субъект сравнения, эталон сравнения, основа сравнения, формальный признак сравнения, художественное сравнение, общенародное сравнение.*

SIMILES FORMED BY MEANS OF THE SUFFIXES -DAY / -DEK IN THE SHORT STORIES OF O‘TKIR HOSHIMOV

MAVLONOV Akhmadjon,

Assoc. Prof., PhD, Department of Uzbek Language and Literature
Samarkand State University named after Sh. Rashidov
(Samarkand, Uzbekistan)

MUSTAFOQULOVA Marjona,

Second-year student Samarkand State University
named after Sh. Rashidov (Samarkand, Uzbekistan)

Annotation: Our people skillfully use similes, and this is also reflected in fiction. In a work of art, similes are one of the tools that enhance the expressiveness and imagery of the language of a work of art, giving it attractiveness and poetic expressiveness. In addition, it is an element that shows the level of the writer's worldview and artistic skill. In our linguistics, two types of similes are distinguished. These are stable and individual similes. The application of similes not only helps to study the level of expressiveness of our language, but also helps to understand its role in a work of art and the skill of the writer. The article shows similes in the stories of our beloved writer Otkir Hoshimov and talks about their composition and types.

Key words: *Simile, subject of simile, standard of simile, basis of simile, formal indicator of simile, artistic simile, simile of a universal character.*

Kirish

O‘zbek xalq yozuvchisi, hayotni teran kuzatish mahoratiga ega bo‘lgan, asarlarini xalq hayoti, uning turmushi bilan uyg‘unlikda yaratgan adib O‘tkir Hoshimov ijodi badiiy asar tilining sofligi va go‘zalligi, asar voqealarining esa realligi bilan badiiy ijod shaydosi bo‘lgan kishilarning ko‘nglidan joy olib ulgurgan. O‘tkir Hoshimov asarlarida so‘z san‘atining azaliy bosh muammosi – inson taqdiri va qalbining badiiy tahlili ham mavjud bo‘lib, ayniqsa, yozuvchining so‘zlarni asarda avaylab, marjonga tergandek foydalanishi o‘quvchining dil tuyg‘ularini chertib o‘tgan bo‘lsa ajab emas. O‘xshatishlardan esa mahorat bilan foydalanish O‘tkir Hoshimov asarlari tilini yanada ta’sirchan qilishga ko‘mak bergan. Ushbu maqolada O‘tkir Hoshimovning “Quyosh tarozisi”, “Xayollarga bo‘laman tutqun”, “Oq bulut, oppoq bulut”, “Muhabbat” va “Hurkitilgan tush” hikoyalari orqali adib ijodidagi takrorlanmas o‘xshatishlarga to‘xtalib, ularni leksik va semantik jihatdan tahlil qilamiz.

Asosiy qism

Tadqiqotlar jarayonida yozuvchining yuqorida nomi keltirilgan beshta hikoyasida yigirma beshdan ziyod o‘xshatishlarni uchratdik. Ular quyidagilar:

“Quyosh tarozisi” hikoyasida *cho‘g‘dek, qamchi yegan otdek, popukdek, oynadek, shokoladdek* o‘xshatishlar qo‘llangan. *Ammo mana shu baland bo‘yli, qotmadan kelgan vrachning qo‘li badaniga tegishi bilan negadir qamchi yegan otdek seskanib ketdi* (Hoshimov: 2020, 6).

Ayniqsa, uning **qosh-ko‘zlari popukdek** Marziya degan hamsira qiz bilan ochilib-sochilib gaplashib turganini bir-ikki ko‘rganidan keyin o‘zini butunlay bepisand tutadigan bo‘ldi (Hoshimov: 2020, 6). Derazalardagi nafis darpardalar, **oyoq ostidagi cho‘g‘dek** gilamlar, devorda ohista chiqillab turgan kattakon osma soat, naqshinkor arabi garnitur – hammasi bu xonadonda yaqinda to‘y bo‘lganidan darak berib turardi (Hoshimov: 2020, 5). Murodjon uning ko‘ziga **cho‘g‘dek** ko‘rindi (Hoshimov: 2020, 6). Ana, tip-tiniq to‘lin oy nurida dengiz **oynadek** yaraqlab turibdi (Hoshimov: 2020, 8). Qutidagi **shokoladdek** tartib bilan quyilgan xom g‘ishtlar chiroq yorug‘ida sovuq yaltirab turardi (Hoshimov: 2020, 15).

“Oq bulut, oppoq bulut” hikoyasida **tulkidek**, quralay ko‘z o‘xshatishlari qo‘llangan: **Abjal bilan faqat bitta bola tulkidek** ustomon Umar oshnachilik qilar, ikkovi diom birga yurishar, shuning uchun bolalar unga “Dum” deb laqab qo‘yishgan edi (Hoshimov: 2020, 20).

Faqat ko‘zlari, kulganda ich-ichidan yonib ketadigan **quralay ko‘zlari**, o‘zining malohatiga ishongan ayollarga xos xotirjam kulgisi o‘sha-o‘sha edi (Hoshimov: 2020, 19).

“Muhabbat” hikoyasida **niholday**, **koptokday**, **chillakday**, **muzday**, **kemaday** o‘xshatishlaridan foydalanilgan: **Tirkashning yoniga keldi-da, niholday** nozik gavdasini egib, arava ichidan paxtalik nimcha olib kiydi (Hoshimov: 2020, 32). Oy **koptokday** sakrab-sakrab unga ergashib kelayotgandek bo‘lar, qishloq tomondan itlarning akkillagni eshitilar, soy shovullar edi (Hoshimov: 2020, 32). Qora eshak **chillakday** ingichka oyoqlari bilan tuproq changitib, aravani sudrab borar, g‘ildiraklar nola chekkan kabi hazin g‘iyqillardir (Hoshimov: 2020, 35). **Tentaksoyning tishni qamashtirib yuboruvchi muzday** suvlarini hech qachon, hech nimaga alishmasligini, alisha olmasligini endi tushundi (Hoshimov: 2020, 36).

“Xayollarga bo‘laman tutqun” hikoyasida **kuy sadolaridek**, **shamchiroqdek**, **moshdek**, **tentaklarcha**, **mast odamdek**, **haykaldek**, **tushdek**, **uzoq kasaldan turgan odamday**, **terak bargidek** o‘xshatishlari mavjud: **Birpasda mast odamdek** ko‘z o‘ngim qorong‘ilashdi (Hoshimov: 2020, 51). **Mayli, hammasi shirin tushdek** o‘tdi-ketdi (“Xayollarga bo‘laman tutqun”, 52-bet). **Hozir bo‘lib o‘tgan gap-so‘zlar quloqlarim ostida dilrabo kuy sadolaridek** jaranglar, shu kuy meni bir umr sarxush qilib qo‘yayotganday bo‘lardi (Hoshimov: 2020, 43). **Hali ishq nimaligini bilmagan yurakda nozik, juda nozik, shamchiroqdek** bir o‘t – sevgiga chanqoq o‘t yiltillab turarkan (Hoshimov: 2020, 44). **Ko‘zim moshdek** ochildi (Hoshimov: 2020, 48). **Vujudimni tentaklarcha** bir ehtiros qoplab oldi (Hoshimov: 2020, 51). **Ammo u hamon haykaldek** qotib turardi (Hoshimov: 2020, 51). **Keyin asta burildi-yu, uzoq kasaldan turgan odamday** gandarablab-gandarablab yurib ketdi (Hoshimov: 2020, 53). **U ham men ham terak bargidek** qaltirardik (Hoshimov: 2020, 53).

“Hurkitilgan tush” hikoyasida esa **ko‘pikday**, **muzday** o‘xshatishlaridan foydalanilgan: **To‘lash bir og‘iz gapi bilan ustimdan muzday** sovuq suv quyib, uyg‘otib yuborgan ekan (Hoshimov: 2020, 53). **Tubsiz osmonning bir chekkasida ko‘pikday oppoq bulutlar** ohista suzib yurardi (Hoshimov: 2020, 56).

Badiiy adabiyotning tasviriy vositalaridan biri hisoblangan o‘xshatish fikrning obrazlilik, tasviriylikni kuchaytiruvchi, favqulodda poetik ifodalilik ko‘lamining kuchlilik bilan ajralib turuvchi ifoda usullaridan biridir. Tasviriy vositaning bu turi narsa yoki predmet belgisini ikkinchi predmet bilan shu belgisiga ko‘ra qiyoslash orqali yaratiladi.

Akademik Azim Hojiyevning “Tilshunoslik terminlarining izohli lug‘ati”da o‘xshatish terminiga quyidagicha izoh berilgan: “O‘xshatish shakli. Bir predmetning belgi, harakat jihatdan boshqa predmetga o‘xshagan ekanini bildiruvchi shakl. Bu shakl -dek, -day affiksi yordamida

yasaladi: toshdek, ipakdek kabi: Bahor quyoshining zarrin shu’lasi aksida simobdek yiltirab, oynaday yarqirab oqmoqda (I.Rahim)” (Hojiyev, 2002: 140).

O‘xshatish hodisasi qadimdan badiiy adabiyotdagi tashbeh san’atini yaratish uchun asos bo‘lgan. Har bir ijodkor yangidan yangi, original o‘xshatishlar yaratishga harakat qilgan va natijada ushbu hodisa ilm-fanga aylangan. Bu hodisa bilan shug‘ullangan olimlar o‘xshatishni 4 qismga ajratishgan.

O‘zbek tilshunosligining buyuk olimlaridan biri professor Nizomiddin Mahmudov “Oybekning o‘xshashsiz o‘xshatishlari” maqolasida bu haqida shunday ma’lumot keltirgan: “Tilshunoslikda, umuman, filologiya ilmida har qanday o‘xshatish munosabati tilda aks etar ekan u, albatta, to‘rt unsur dan, ya’ni o‘xshatish subyekti, o‘xshatish obrazi, o‘xshatish asosi va o‘xshatishning shakliy ko‘rsatkichidan tarkib topishi e’tirof qilinadi. Sof lingvistik nuqtayi nazardan, bu to‘rt unsur bir sodda gap doirasida ifodalanar ekan, gapning shakli va mazmuni o‘rtasidagi mutanosiblik buziladi va gap nomutanosib qurilishli sodda gap sifatida talqin qilinadi. Boshqacha qilib aytganda, o‘xshatish munosabati ifodalangan sodda gaplarning mazmun sig‘imi hamisha katta bo‘ladi, ya’ni kichik shakl katta (murakkab) mazmun ifodasi uchun xizmat qiladi” (Mahmudov, 2012: 121).

So‘z san’atida *-day//dek*, *-cha*, *-simon*, *-vor*, *-oso*, *-vash*, *-iy*, *-oyin* kabi qo‘shimchalar; *kabi*, *singari*, *misli*, *go‘yo*, *yanglig‘*, *xuddi*, *o‘xshab*, *nechukki* kabi ko‘makchilar va yuklamalar o‘xshatish vositasi bo‘lib xizmat qiladi. Ammo bularning ba’zilar tarixiy qo‘shimcha hisoblanadi.

Yozuvchi O‘tkir Hoshimov ijodida ko‘p qo‘llangan o‘xshatish vositalaridan biri *-day//dek* qo‘shimchalaridir. Bir predmetni boshqasiga qiyoslaganimizda, odatda, uning shakliga yoki mazmuna ta’miga e’tibor beriladi. Biz tahlil qilgan hikoyalarda shakliga ko‘ra yetakchilik qilishiga guvoh bo‘ldik. Masalan, yozuvchi “Quyosh tarozisi” hikoyasida xom g‘ishtni shokoladga qiyoslaydi. *Qutidagi shokoladdek tartib bilan quyilgan xom g‘ishtlar chiroq yorug‘ida sovuq yaltirab turardi* (Hoshimov: 2020, 15). Shokolad shirinlik bo‘lsa-da, bu o‘rinda uning ta’miga emas, balki shakliga ko‘ra o‘xshatish hodisasi yuz bergan.

Yoki Oy *koptokday sakrab-sakrab unga ergashib kelayotgandek bo‘lar*, *qishloq tomondan itlarning akillagani eshitilar*, *soy shovullar edi* (Hoshimov: 2020, 32); *Tirkashning yoniga keldida, niholday nozik gavdasini egib, arava ichidan paxtalik nimcha olib kiydi* (Hoshimov: 2020, 32) gaplarida ham o‘xshatishlar o‘zoro shakl jihatdan qiyoslanganini ko‘ramiz.

O‘xshatishlar haqida maxsus tadqiqot olib borgan D.Xudoyberganova o‘xshatishlar to‘rt komponentdan iborat ekanligini (o‘xshatish subyekti, o‘xshatish etaloni, o‘xshatish asosi va o‘xshatishning shakliy ko‘rsatkichi), ayrim tuzilishida bu qismlarning biri uslub talabi bilan ifodalanmay qolishi va uning ma’nosini boshqa qismlar orqali anglab olish mumkinligini ta’kidlaydi (Mahmudov, 2013: 316).

Bu hodisani O‘tkir Hoshimov ijodida ham uchratishimiz mumkin.

Umrida dengizni ko‘rmagan edi. Ammo endi shovullab turgan dengiz ko‘z o‘ngiga aniq keladigan bo‘ldi. Ana, tip-tiniq to‘lin oy nurida dengiz oynadek yaraqlab turibdi (Hoshimov: 2020, 8). Ushbu gapda o‘xshatish subyekti – *dengiz*; o‘xshatish etaloni – *oyna*; o‘xshatish asosi – *yaraqlashi*; *-dek* o‘xshatishning shakliy ko‘rsatkichi. Ushbu gapda o‘xshatishning barcha unsurlari ishtirok etgan bo‘lsa, “*Faqat ko‘zlari, kulganda ich-ichidan yonib ketadigan quralay ko‘zlari, o‘zining malohatiga ishongan ayollarga xos xotirjam kulgisi o‘sha-o‘sha edi*” jumlasida esa o‘xshatish subyekti (*ko‘z*), o‘xshatish etaloni (*quralay*) qo‘llanilgan, ammo o‘xshatish asosi va o‘xshatishning shakliy ko‘rsatkichlari esa tushib qolganini guvohi bo‘lamiz.

Bir kuni o'sha totli tushlikni yeb bo'lib, maysalar ustiga chalqancha yotib oldim. Tubsiz osmonning bir chekkasida ko'pikday oppoq bulutlar ohista suzib yurar, baland-balandlarda jajjigina bir to'rg'ay turgan yerida tipirchilab, shodon sayrardi (Hurkitilgan tush, 56-bet).

Ushbu parchada yozuvchi o'xshatishning badiiy turidan foydalangan. Nega badiiy o'xshatish deyapmiz? Negaki jumlada keltirilgan predmetlar o'rtasidagi o'xshashlik belgisi oldindan ma'lum bo'lsa-da, bu belgilar odatiy nutqda qo'llanilmaydi. Shunga tayangan holda, osmondagi bir parcha bulutni ko'rib uni oppoq ko'pikka o'xshatish yozuvchi dahosining, uning kuzatish mahoratining mahsulidir.

Abjal uning oppoq bilagidan tutib borar, u esa tasmadek rels ustidan dorbozlarga o'xshab ehtiyotkorlik bilan muvozanat saqlab yurib ketar edi. Go'yo bir umr shunday yuradigandek. Go'yo Abjal qo'lini qo'yib yuborsa yiqilib ketadigandek.

Kontekstda o'xshatilyotgan predmet – *rels*; o'xshayotgan predmet – *tasma*; o'xshatma belgi – *ingichkalik*; o'xshatish hosil qiluvchi vosita – *-dek*. O'xshatish turi – badiiy o'xshatish. *Yo'q, bunaqa tikilgandan ko'ra ayamay tarsakilab yuborgani, dod solib yig'lagani ming marta afzal edi. Men Xolidadan nima bo'lsa ham bir narsa kutardim, ammo u hamon haykaldek qotib turardi* (Hoshimov: 2020, 51).

Parchada o'xshatish subyekti – *Xolida*; o'xshatish etaloni – *haykal*; o'xshatish asosi – *qotmoq* (*asosan, odam haqida*); *-dek* o'xshatishning shakliy ko'rsatkichi. Umumxalq xarakteridagi bu o'xshatishni umumnutqiy hodisa deb qarasa bo'ladi. Kundalik hayotimizda bu o'xshatishni ko'p qo'llaymiz. Xuddi shunday hikoyada ham qahramonning kuchli o'ylar girdobida ekanligi, tamoman sassiz, harakatsiz, sharpasiz qolganini ifodalab kelgan. Yozuvchining bu o'xshatishdan foydalanishi uning nechog'lik xalqona ibora va tashbihlardan xabardor ekanligining yaqqol isbotidir.

O'tkir Hoshimov ijodidagi o'xshatishlarning yana bir e'tiborli jihati shundaki, yozuvchi favqulodda obrazlarni ustalik bilan yarata oladi:

Tirkash qor ko'rpasiga burkanib endigina uyquga ketgan yerni cho'chitib traktor haydar, qor bosgan dalalar oftob nurida ko'zni qamashtirib yarqirar, yakkam-dukkam g'o'zapoyalar taqdiridan noliganday shumshayib turardi. Traktor hali yaxlamagan dalada yengilgina suzib, muzyorar kemaday orqasidan qop-qora iz qoldirib borardi (Hoshimov: 2020, 38).

Kech kuz mahal dalalarni shudgor qilayotgan taraktorni hech kuzatganmisiz? Dastlab qor bilan qoplangan tuproq yuzi o'rnini traktor yurib ketishi bilan qorayib qolgan yer egallaydi. Xuddi mana shu jarayon yozuvchi nazdida muzlarni yorib ketayotgan kemanding muzlarni ko'chirib, dengizning asl rangini ko'rsatib, qora izlar qoldirib ketishiga o'xshatilmoqda.

Qora eshak chillakday ingichka oyoqlari bilan tuproq changitib, aravani sudrab borar, g'ildiraklar nola chekkan kabi hazin g'iyqillardi (Hoshimov: 2020, 35).

Gapda *eshak oyog'i* – o'xshatilyotgan predmet; *chillak* – o'xshayotgan predmet; *oriqlik, ingichkalik* – o'xshatma belgi va *-day* o'xshatish hosil qiluvchi vosita. Bu o'xshatishga oddiy o'xshatish turi deb qaraymiz, chunki xalqimiz orasida azaldan ingichka narsalarni chillakka o'xshatish an'anasi bor: *Chamasi, sakson yoshlarga yetgan, chillakday oriq, ingichka va yelkasi turtib chiqqan Bobo Hokiy hali juda tetik edi* (Oybek . Navoiy) (Mahmudov, 2013: 248).

Quyidagi parchalarda aynan bitta hikoyadan o'rin olgan bir dona “cho'g” so'zi orqali hosil qilingan tamoman ikki xil vaziyatli o'xshatishga e'tibor beraylik:

Derazalardagi nafis darpardalar, oyoq ostidagi cho'g'dek gilamlar, devorda ohista chiqillab turgan kattakon osma soat, naqshinkor arabi garnitur – hammasi bu xonadonda yaqinda to'y bo'lganidan darak berib turardi (Quyosh tarozisi, 5-bet).

Bu gal yarashliqi kiyinib olgan, sochlarini silliq taragan, galstuk taqqan Murodjon uning ko'ziga cho'g'dek ko'rindi (Quyosh tarozisi, 6-bet).

Birinchi parchada qo'llangan “cho'g” so'zi “lovullamoq, yonmoq, tovlanmoq, qizarmoq; qip-qizil” ma'nolarini ifodalagan va u jonsiz narsani aks ettirgan. Ikkinchi gapda esa qizillik ma'nosi yo'qolgan va “yonmoq, behad jozibali ko'rinmoq; jozib va jilolangan” ma'nolarini ifodalash uchun xizmat qilmoqda.

Hikoyalarni tahlil qilish jarayonida *-day, -dek* vositalari har doim ham o'xshatishga xizmat qilmasligiga guvoh bo'ldik. Ba'zan ular iboralar tarkibida ajralmas holga kelib qolgan. Masalan, “Quyosh tarozisi” hikoyasida “qosh-ko'zlari popukdek” iborasi qo'llangan. Popuk so'ziga o'zbek tilining izohli lug'atida quyidagicha ta'rif berilgan: “Narsalarga bezak uchun taqiladigan bir bog'lam tola, pat, ip va sh.k.” () [5, 316]. Shuningdek, o'zbek tilining izohli lug'atida “popukday” so'zi ham uchraydi. Lug'atda u “bejirim, chiroyli” ma'nosini anglatishi ta'kidlangan (O'zbek tilining izohli lug'ati, 2007: 316). Bizning fikrimizcha, yozuvchi bu o'rinda *-dek* vositasini o'xshatish emas, balki “chiroyli, bejirim” ma'nosida qo'llagan. *Ayniqsa., uning qosh-ko'zlari popukdek Marziya degan hamshira qiz bilan ochilib-sochilib gaplashib turganini bir-ikki ko'rgandan keyin o'zini butunlay bepisand tutadigan bo'ldi* (O'.Hoshimov. “Quyosh tarozisi”, 6-bet).

Tildagi o'xshatishlarni tadqiq etgan tilshunoslarning aksariyati yuqoridagi kabi turg'un o'xshatishlarning ideomalarga yaqin turishini yoki ideoma maqomida bo'lishini, ular ko'p asrlar mobaynida kishilar nutqida qo'llanishi natijasida turg'unlashib, so'zlovchilar ongida muayyan modellar shaklida mustahkamlanib qolishini, o'xshatish etalonining, ya'ni o'xshatish asosidagi obrazning muayyan belgi-predmet bilan muntazam va qat'iy bog'liq bo'lishini ta'kidlaydilar (Mahmudov, 2013: 163).

Ko'zim moshdek ochildi (“Xayollarga bo'laman tutqun”, 48-bet); *Ammo mana shu baland bo'yi, qotmadan kelgan vrachning qo'li badaniga tegishi bilan negadir qamchi yegan otddek seskanib ketdi* (“Quyosh tarozisi”, 6-bet) – o'xshatishlarni aynan yuqoridagi fikrlarimizga isbot bo'la oladi.

Xulosa

Yuqoridagi o'xshatishlar orqali O'tkir Hoshimov ijodining naqadar rang-barang ekanligini his etmaslik mumkin emas. Yozuvchining predmetlar o'rtasidagi belgi o'xshashliklarini ko'ra olishi (*tartib bilan terilgam xom g'ishtlarni qutidagi shokoladga* (“Quyosh tarozisi”, 15-bet), *qalbdagi endi uchqunlayotgan sevgini nozik yonib turgan shamchiroqqa* (“Xayollarga bo'laman tutqun”, 44-bet), *shovillab oqayotgan Bo'rijarni vishillayotgan ajdarga* (“Oq bulut, oppoq bulut”, 24-bet), *bir-biridan ayrilyotgan “ikki qalb”ning ahvolini shamolda qaltirayotgan terak bargiga* (“Xayollarga bo'laman tutqun”, 53-bet) o'xshatishi) va uning so'z tanlashdagi mahorati o'quvchilar ko'z o'ngida real tasvirlar yaratibgina qolmay, ular ko'ngliga estetik zavq berishi ham turgan gap.

Ushbu maqolamiz orqali O'tkir Hoshimov dahosini o'zimiz uchun yana qayta kashf etishga unday oldik, o'xshatishlar haqida ma'lum bilimlar ulasha oldik va yozuvchining hech kimnikiga o'xshamaydigan, takrorsiz o'xshatishlari haqida yetarlicha ma'lumot bera oldik deb umid qilamiz.

Iqtiboslar/ References/ Каунаклар/ Сноски:

1. Хожиев А. Тилшунослик терминларининг изоҳли луғати. – Тошкент: Ўзбекистон миллий энциклопедияси, 2002. – 164 б.

2. Mahmudov N. Tilimizning tilla sandig‘i. – T.: G‘afur G‘ulom nomidagi nashriyot-matbaa ijodiy uyi, 2012. – 121 b.
3. Umurqulov B. Badiiy nasr jozibası. – T.: Muharrir nashriyoti, 2021. – 245 b.
4. Mahmudov N., Xudoyberganova D. O‘zbek tili o‘xshatishlarining izohli lug‘ati. – T.: Ma‘naviyat, 2013.
5. Ўзбек тилининг изоҳли луғати. III жилд. – Тошкент: Ўзбекистон миллий энциклопедияси, 2007. – 740 б.
6. Маҳмудов Н. Тил тилсими тадқиқи. – Тошкент: Mumtoz so‘z, 2017. – 177 б.
- Нoшимoв O‘tkir. Hurkitilgan tush. Hikoyalar to‘plami. – T.: Ziyo, 2020.

**BULLETIN OF THE
INTERNATIONAL JOURNAL
“TURKOLOGICAL
RESEARCH”**

In order to implement programs and projects developed to accelerate the relationship envisaged at the summit of the Organization of Turkic States held in Samarkand, as well as to coordinate and highlight the research work carried out in the field of Turkic studies, the International Journal “Turkological Research” at Samarkand State University named after Sharof Rashidov passed the state registration. The journal is intended to publish the results of scientific research in the field of Turkic languages and dialects, the history of linguistic and literary relations of the Turkic peoples of Central Asia, the socio-cultural field. There are such headings as a young researcher, memory and our anniversaries. Articles written in Uzbek, Turkish, Russian, English and all Turkic languages are accepted.

The scientific journal is based on the decision of the Higher Attestation Commission of the Ministry of Higher Education, Science and Innovation of the Republic of Uzbekistan dated May 8, 2024 and numbered 354/5; It is included in the list of scientific publications that are recommended for candidates to receive the Doctor of Philosophy (PhD) and Doctor of Science (DSc) academic degrees in the fields of history and philology to publish their scientific results due to their theses.

**THE JOURNAL PUBLISHES ARTICLES
IN THE FOLLOWING AREAS:**

- ✓ History of socio-cultural relations of the Turkic peoples;
- ✓ Research of the Turkic World;
- ✓ Dialectology of Turkic languages;
- ✓ Geopolitics of the Turkic World;
- ✓ Folklore Studies;
- ✓ Comparative Linguistics and Literary Studies;
- ✓ Literary Relations and Translation Studies.

CONTACT ADDRESS:

Mailing Address:

140104, University boulevard, 15,
Samarkand, Uzbekistan,
Research Institute of Turkology under
Samarkand State University named after
Sharof Rashidov

Phone:

+998 91 527 68 22

+998 99 596 35 69

+998 97 911 93 81

Telegram ID:

@turkologiya2025

Email:

turkologiya.samdu@gmail.com

Website:

<https://turkologiya.samdu.uz>

REQUIREMENTS FOR ARTICLES:

- The article is presented on 8-10 pages;
- Article structure:
 1. The text of the article should be prepared in Times News Roman font, size 14, left: 3 cm, right: 1.5 cm, top and bottom: 2 cm; in A4 format in 1.15 intervals.
 2. The title of the article, surname, name and patronymic of the author (authors) are indicated in full and written in capital letters.
 3. Position, academic title, place of work (study), region, republic, telephone number, email address and ORCID number of the author (authors) are indicated in full.
 4. The abstract should consist of a brief content and importance of the article, results.
 5. At the beginning of each article, there should be an annotation in 2 other languages (optionally selected from Uzbek, English, Russian and Turkish) in addition to the language in which the article is written.
 6. The abstract should be no more than 120-150 words.
 7. At the bottom of the abstract, 7-10 keywords should be given that illuminate the content of the article.
 8. The article should be prepared in the following form:
 - a) Introduction;
 - b) Main part;
 - c) Results and Discussions;
 - d) Conclusions;
 - e) List of literature (References) – in alphabetical order;
 - f) Citations are given in brackets in the form of the author's surname - date of publication - page (Muminov, 2020: 25);
 - g) Figures, drawings, tables, diagrams are designated in Arabic numerals as “Figure”. Signs or pointers are placed under the figure, in the next line, in the middle and highlighted in bold.
- The topic of the scientific article submitted by the author (or co-authors) must correspond to the journal's columns.
- Articles can be submitted in Uzbek, English, Russian, and all other Turkic languages
- The author(s) are responsible for the scientific validity, reliability and plagiarism of the information and evidence presented in the article;
- Articles will be considered. The journal publishes only articles recommended by experts;
- Articles not requested will not be published and will not be returned to the authors;
- Only 1 article of the author is published in 1 issue of the journal.

“TURKOLOGIK TADQIQOTLAR” XALQARO JURNALINING AXBOROT XATI

Davlatimiz tomonidan olib borilayotgan ijtimoiy-ma’rifiy, ilm-fanni rivojlantirishga qaratilgan siyosat, Turkiy Davlatlar Tashkilotining Samarqanda o‘tkazilgan sammitida ko‘zda tutilgan o‘zaro aloqalarni jadallashtirish bo‘yicha ishlab chiqilgan dastur va loyihalarni amalga oshirish hamda turkologiya sohasida olib borilayotgan ilmiy-tadqiqot ishlarini muvofiqlashtirish va yoritish maqsadida Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universitetida “Turkologik tadqiqotlar” xalqaro jurnali ta’sis etildi. Jurnal turkiy til va shevalar, Markaziy Osiyo turkiy xalqlari lisoniy va adabiy aloqalari tarixi, ijtimoiy-madaniy sohalarda amalga oshirilayotgan ilmiy-tadqiqot ishlarining natijalarini e’lon qilishga mo’ljallangan. Jurnalda muharrir minbari, tadqiqotlar, ilmiy axborot, taqriz va e’tirof, ilmiy anjuman, yosh tadqiqotchi, xotira, yubilyarlarimiz kabi ruknlar mavjud. O‘zbek, turk, rus, ingliz va barcha turkiy tillarda yozilgan maqolalar qabul qilinadi.

Ilmiy jurnal O‘zbekiston Respublikasi Oliy ta’lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi OAKning 2024-yil 8-maydagi 354/5-sonli rayosat qarori asosida tarix, filologiya fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD) va fan doktori (DSc) ilmiy darajasiga talabgorlarning dissertatsiya ishlari yuzasidan dissertatsiyalari asosiy ilmiy natijalarini chop etish tavsiya etilgan ilmiy nashrlar ro‘yxatiga kiritilgan.

JURNAL QUIYIDAGI YO‘NALISHLARDAGI MAQOLALARNI NASHR QILADI:

- ✓ Turkiy xalqlarning ijtimoiy-madaniy aloqalari tarixi
- ✓ Turk dunyosi tadqiqotlari
- ✓ Turkiy tillar dialektologiya
- ✓ Folklorshunoslik
- ✓ Qiyosiy tilshunoslik va adabiyotshunoshlik
- ✓ Adabiy aloqalar va tarjimashunoslik.

MUROJAAT UCHUN MANZIL:

Pochta manzili:

140104, Universitet xiyoboni, 15-uy,
Samarqand, O‘zbekiston,
Sharof Rashidov nomidagi Samarqand
davlat universiteti huzuridagi
Turkologiya ilmiy-tadqiqot instituti

Telefon:

+998 91 527 68 22

+998 99 596 35 69

+998 97 911 93 81

Telegram ID:

@turkologiya2025

Elektron pochta:

turkologiya.samdu@gmail.com

Veb-sayt:

<https://turkologiya.samdu.uz>

MAQOLALARGA QO‘YILADIGAN TALABLAR:

- Maqola 8-10 sahifa hajmida taqdim etiladi;
- Maqolaning tarkibiy tuzilishi:
- 1. Maqola matni Times News Roman shriftida, 14 kattalikda, chap: 3 sm, o‘ng: 1,5 sm, yuqori va quyi: 2 sm; 1,5 intervalda, A4 shaklida tayyorlanishi lozim.
- 2. Maqola sarlavhasi, muallif(lar)ning familiyasi, ismi va otasmi to‘liq holatda katta harflar bilan yozilishi kerak.
- 3. Muallif(lar)ning lavozimi, ilmiy unvoni, ish (o‘qish) joylari, viloyat, Respublika, telefon raqami, elektron pochta manzili va ORCID raqqami to‘liq keltirilishi kerak.
- 4. Annotatsiya, maqolaning qisqacha mazmun va ahamiyati, natijalardan iborat bo‘lishi lozim.
- 5. Har bir maqola boshida maqola yozilgan tildan tashqari yana 2 tilda (o‘zbek, ingliz, rus va turk tillaridan ixtiyoriy ravishda tanlanadi) annotatsiya bo‘lishi lozim.
- 6. Annotatsiya 120-150 so‘zdan ko‘p bo‘lmagan shaklda bo‘lishi kerak.
- 7. Annotatsiyaning pastki qismida maqola mazmunini yorituvchi 7-10 ta tayanch so‘zlar keltirilishi kerak.
- 8. Maqola quyidagi shaklda tayyorlanishi kerak:
 - a) Kirish (Introduction);
 - b) Asosiy qism (Main part);
 - c) Natijalar va muhokama (Results and Discussions);
 - d) Xulosalar (Conclusions);
 - e) Adabiyotlar (References) – alifbo tartibida keltiriladi;
 - f) Havola(snoskalar)lar qavsda muallif familiyasi – nashr sanasi – sahifasi (Mo‘minov, 2020: 25) shaklida keltiriladi;
 - g) Rasm, chizma, jadval, diagrammalar «Rasm» deb arab raqamlari bilan qayd etiladi. Belgi yoki ishoralar – rasm ostida, keyingi qatorda, o‘rtada joylashtiriladi va qoraytirilgan shrift bilan belgilanadi.
- Muallif (yoki hammualliflar) tomonidan taqdim etilayotgan ilmiy maqola mavzusi jurnal ruknlariga mos kelishi shart.
- Maqolalar o‘zbek, ingliz, rus va barcha turkiy tillarda taqdim etilishi mumkin.
- Maqolada keltirilgan ma’lumot va dalillarning ilmiy asoslanganligi, ishonchli va ko‘chirmachilik holatlari uchun muallif(lar) mas’uldir;
- Maqolalar ekspertiza qilinadi. Ekspertlar tomonidan tavsiya etilgan maqolalargina jurnalda chop etiladi;
- Tavsiya etilmagan maqolalar chop etilmaydi va mualliflarga qaytarilmaydi;
- Jurnalning 1 ta sonida muallifning faqat 1 ta maqolasi chop etiladi.

**БЮЛЕТЕНЬ
МЕЖДУНАРОДНОГО ЖУРНАЛА
“ТЮРКОЛОГИЧЕСКИЕ
ИССЛЕДОВАНИЯ”**

В целях реализации программ и проектов, разработанных для ускорения взаимоотношений, предусмотренных на состоявшемся в Самарканде саммите Организации Тюркских Государств, а также координации и освещения научно-исследовательской работы, проводимой в области тюркологии, Международный журнал Самаркандского государственного университета имени Шарофа Рашидова «Тюркологические исследования» прошел государственную регистрацию. Журнал предназначен для публикации результатов научно-исследовательских работ в области тюркских языков и диалектов, истории языковых и литературных связей тюркских народов Средней Азии, социокультурной области. Есть такие рубрики, как молодой исследователь, память и наши юбилеи. Принимаются статьи, написанные на узбекском, турецком, русском, английском и всех тюркских языках.

Научный журнал на основании решения Высшей аттестационной комиссии (ВАК) Министерства высшего образования, науки и инноваций Республики Узбекистан от 8 мая 2024 года под номером 354/5; Он включен в перечень научных изданий, рекомендуемых кандидатам на получение ученых степеней доктора философии (PhD) и доктора наук (DSc) в области истории и филологии для публикации своих научных результатов по своим диссертациям.

**В ЖУРНАЛЕ ПУБЛИКУЮТСЯ
СТАТЬИ ПО СЛЕДУЮЩИМ
НАПРАВЛЕНИЯМ:**

- ✓ История социально-культурных отношений тюркских народов;
- ✓ Исследования тюркского мира;
- ✓ Диалектология тюркских языков;
- ✓ Геополитика тюркского мира;
- ✓ Изучение фольклора;
- ✓ Сравнительное языкознание и литературоведение;
- ✓ Литературные отношения и переводоведение.

КОНТАКТНЫЙ АДРЕС:

Почтовый адрес:

140104, Университетский бульвар,
15, город Самарканд, Узбекистан,
Научно-исследовательский
институт Тюркологии при
Самаркандском Государственном
Университете имени Шарофа
Рашидова

Телефон:

+998 91 527 68 22

+998 99 596 35 69

+998 97 911 93 81

Telegram ID:

@turkologiya2025

Электронная почта:

turkologiya.samdu@gmail.com

Веб-сайт:

<https://turkologiya.samdu.uz>

ТРЕБОВАНИЯ К СТАТЬЯМ:

- К публикации принимаются статьи объемом 8-10 страниц;
- Структура статьи:
 1. Текст статьи должен быть выполнен шрифтом Times News Roman, размером 14 пунктов, слева: 3 см, справа: 1,5 см, сверху и внизу: 2 см; с межстрочным интервалом 1,15, формат листа А4.
 2. Название статьи, фамилия, имя и отчество автора(ов) должны быть написаны заглавными буквами в полном регистре.
 3. Должность, ученое звание, места работы(учебы), регион, Республика, номер телефона, адрес электронной почты и ORCID-номер автора(ов) должны быть указаны полностью.
 4. Аннотация должна состоять из краткого содержания и важности статьи, результатов.
 5. В начале каждой статьи, помимо языка, на котором написана статья, должна быть аннотация на 2-х других языках (на выбор – узбекский, английский, русский и турецкий).
 6. Аннотация должна содержать не более 120-150 слов.
 7. Внизу аннотации должно быть 7-10 ключевых слов, освещающих содержание статьи.
 8. Статья должна быть подготовлена в виде:
 - a) Вступление (Introduction);
 - b) Основная часть (Main part);
 - c) Результаты и обсуждение (Results and Discussions);
 - d) Выводы (Conclusions);
 - e) Литература (References) – в алфавитном порядке
 - f) Ссылка(сноски) приводится в скобках в виде фамилии автора – дата публикации – страница (Муминов, 2020: 25);
 - g) Рисунки, чертежи, таблицы, схемы нумеруются арабскими цифрами и обозначаются как «Рисунок». Знаки или указатели размещают под рисунком, в следующей строке, посередине и выделяют жирным шрифтом.
- Тема научной статьи, представленной автором (или соавторами), должна соответствовать рубрикам журнала.
- Статьи могут быть представлены на узбекском, английском, русском и всех других тюркских языках.
- Автор(ы) несут ответственность за научную обоснованность, достоверность и плагиат информации и доказательств, представленных в статье;
- Статьи рецензируются. В журнале публикуются только статьи, рекомендованные экспертами;
- Нерекондованные статьи не публикуются и не возвращаются авторам;

“TÜRKOLOJİ ARAŞTIRMALARI” DERGİSİNİN BÜLTENİ

Özbekistan Cumhuriyeti devletinin sosyal-eğitimsel ve bilimsel gelişme politikasının başarılı şekilde uygulanmasına yardımcı olmak amacıyla, Semerkant'ta düzenlenen Türk Devletleri Teşkilatının zirvesinde öngörülen karşılıklı ilişkilerin hızlandırılması için geliştirilen program ve projeleri uygulamak, bilimsel çalışmaları koordine etmek, Türkoloji alanında yürütülen araştırma çalışmaları Şeraf Reşidov adına Semerkant Devlet Üniversitesi, Uluslararası “Türkoloji Araştırmaları” dergisini tescil etmiştir. Dergi, Türk dili ve lehçeleri, Orta Asya Türk topluluklarının dil ve edebiyat ilişkileri tarihi, sosyo-kültürel alanlardaki bilimsel ve araştırma çalışmalarının sonuçlarını yayınlamayı amaçlamaktadır. Dergimizde editör kürsüsü, araştırma, bilim dünyasından, inceleme ve tanıma, bilimsel konferans, genç araştırmacı, hatıra, yıldönümleri gibi sütunlar yer almaktadır. Özbekçe, Türkçe, Rusça, İngilizce ve tüm Türk lehçelerinde yazılmış makaleler kabul edilmektedir.

Bilimsel dergi, Özbekistan Cumhuriyeti Yükseköğrenim, Bilim ve İnovasyon Bakanlığı'na bağlı Yüksek Kabul Komisyonu'nun 8 Mayıs 2024 tarihli ve 354/5 sayılı kararına esasen; tarih, filoloji alanlarında Felsefe Doktoru (Doktora) ve Bilim Doktoru (DSc) akademik derecesini almaya aday kişilerin tezleri dolayısıyla bilimsel sonuçlarını yayınlaması tavsiye edilen ilmî yayınlar listesine dâhil edilmiştir.

DERGİ AŞAĞIDAKİ ALANLARDA MAKALELER YAYINLAMAKTADIR:

- ✓ Türk Dünyasındaki sosyo-kültürel ilişkilerin tarihi;
- ✓ Türk Dünyası araştırmaları;
- ✓ Türk Lehçeleri diyalektolojisi;
- ✓ Türk Dünyasının jeopolitiği;
- ✓ Folklor çalışmaları;
- ✓ Karşılaştırmalı dilbilim ve edebiyat çalışmaları;
- ✓ Edebi ilişkiler ve çeviri çalışmaları.

İLETİŞİM ADRESİ:

Posta adresi:

140104, Üniversite Bulvarı, 15,
Semerkant şehri, Özbekistan, Şeraf
Reşidov adına Semerkant Devlet
Üniversitesine bağlı Türkoloji
Araştırmaları Enstitüsü

Telefon:

+998 99 582 93 81

+998 97 911 93 81

Telegram ID:

@turkologiya2025

E-posta:

turkologiya.samdu@gmail.com

İnternet sitesi:

<https://turkologiya.samdu.uz>

MAKALE YAZIM KURALLARI:

- Makale 8-10 sayfada sunulur;
- Makale'nin yapısı:
 1. Makale metni Times New Roman yazı tipinde, 14 punto büyüklükte, sol kenarından 3 cm'lik, sağ kenarından 1,5 cm'lik, üst ve alt kenarından 2 cm'lik boşluk bırakılarak, tek sütun olarak, 1,15 satır aralığında, A4 boyutunda hazırlanmalıdır.
 2. Makalenin başlığı, yazar(lar)ın soyadı, adı ve baba adı tam olarak büyük harflerle yazılmalıdır.
 3. Yazar(lar)ın pozisyonu, akademik ünvanı, çalıştığı (öğrendiği) yer, bölgesi, cumhuriyeti, telefon numarası, e-posta adresi ve ORCID numarası eksiksiz olarak verilmeli.
 4. Özet, makalenin amacını, önemli bulgularını ve sonuçlarını içermelidir.
 5. Her makalenin başında, makalenin yazıldığı dilin yanı sıra 2 dilde de (isteğe bağlı olarak Özbekçe, İngilizce, Rusça ve Türkçe arasından seçilecek) açıklama bulunmalıdır.
 6. Özet, 120-150 sözcüğü geçmeyecek şekilde yazılmalıdır.
 7. Özeti alt kısmında makalenin içeriğini tanımlayacak en az 7, en fazla 10 anahtar kelimeye yer verilmelidir.
 8. Makale, aşağıdaki formatda hazırlanmalıdır:
 - a) Giriş (Introduction);
 - b) Ana bölüm (Main part);
 - c) Sonuçlar ve tartışma (Results and Discussions);
 - d) Sonuçlar (Conclusions);
 - e) Kaynakça (References) alfabetik olarak sıralanmalıdır;
 - f) Bağlantılar (dipnotlar) yazarın soyadı - yayın tarihi - sayfa şeklinde parantez içinde verilecektir (Muminov, 2020: 25);
 - g) Resim, çizim, tablo, diyagramlar “Resim” olarak Arap rakamları ile kaydedilir. İşaretler resmin altına, bir sonraki satıra, ortaya yerleştirilir ve koyu yazılır.
- Yazarın (veya ortak yazarların) sunduğu bilimsel makalenin konusu dergi sütunlarıyla örtüşmelidir.
- Makaleler Özbekçe, İngilizce, Rusça ve tüm Türk dillerinde gönderilebilir.
- Makalede sunulan bilgi ve kanıtların bilimsel dayanağı, güvenilirliği ve intihalinden yazar(lar) sorumludur.
- Makaleler hakemli olacaktır. Dergide sadece uzmanlar tarafından tavsiye edilen makaleler yayımlanır.
- Talep edilmeyen yazılar yayınlanmayacak ve yazarlarına iade edilmeyecektir.
- Derginin 1 sayısında yazarın sadece 1 makalesi yer alacaktır.

TURKOLOGIK TADQIQOTLAR

XALQARO ILMIY JURNALI

INTERNATIONAL SCIENTIFIC JOURNAL OF “TURKOLOGICAL
RESEARCH”

ULUSLARARASI “TÜRKOLOJİ ARAŞTIRMALARI” BİLİMSEL
DERGİSİ

МЕЖДУНАРОДНЫЙ НАУЧНЫЙ ЖУРНАЛ “ТЮРКОЛОГИЧЕСКИЕ
ИССЛЕДОВАНИЯ”

Muharrir:

Norxo‘ja Choriyev

Musahhah va texnik muharrir:

Rahmatulloh Shokirov

2025-yil 24-dekabrda tahririy-nashriyot bo‘limiga qabul qilindi.

2025-yil 27-dekabrda original-maketdan bosishga ruxsat etildi.

Qog‘oz bichimi 60x84.1/16. «Times New Roman» garniturasini.

Offset qog‘ozini. Shartli bosma tabog‘i –11,25.

Adadi 15 nusxa. Buyurtma №765

SamDU tahririy-nashriyot bo‘limi bosmaxonasida chop etildi.

140104, Samarqand sh., Universitet xiyoboni, 15.

ISSN 2992-9229

9

772992

922004